

İnsan kör bir şekilde dünyaya gelir her duyusu ve duygusu oluşmamıştır, tek sahip olduğu şey insan olmasıdır. İlk açılan gerçekliği bu illüzyonu yıkmak için kullandığı duyu organlarıdır. Görür, duyar, koklar, hisseder ve tadar. Ama daha insan olmayı tadamaz çünkü gerçeklik bunun üstündedir yani insandadır. Ama insanın insanı görebilmesi için bunun üzerindeki anlaması gerekir bu da insanın ötesindeki gerçekliktir, zihin. Zihin düşünce ile var olmaya başlar, evrende kendi kendini var edebilen az sayıda bir olgudur, kavramları tanımları oluşturabilir ve kendini kendi yarattığı soyut bir gerçekliğe hapseder. Bu haptiden kaçmak da bunun ötesine geçmekle olur. Duyu organlarını aşmak için körleşmek, sağırlaşmak ve dilsizleşmek gerekir. Ama düşünceyi aşmak için daha fazla düşünmek gerekir. Düşüncede yaratmak var etmek gerekir ki bu da Tanrıdır. İnsan gerçek hakikati burada bulacaktır. İnsan insan özelliklerinden kurtularak bunu anlayamaz onları öncelikle kabul edip var etmesi gerekir çünkü hiçlikle savaşmak mümkün değildir. Bu yarattığı gerçekliğin içindeki yoklukta bir kök bulacaktır, varoluş. Bu varoluş her şey gibi temeli bir hiçliğe dayansa da bu hiçliği anlamak için öncelikle zihninde var etmesi gerekir. Var oluşun ötesinde her şeyin temelinde bir fikir yatar herkesin yanıldığı nokta burada başlar. Buna ben denir. Benlik insanın en büyük yanılgısını başlatan kavramdır. İnsan gerçekliğin başladığı noktayı kendisine sınırlar ve kendi benliğiyle bir çelişkiye düşer çünkü her şeyin temelini hiçliğin kavramsal olarak var olmasına bağlamıştır. Var oluşu yok etmek ile hiçliği var etmek arasında bir fark olmaz sonunda bulacağımız şey aynıdır. Ama bunun ötesine yani o benliğinde arkasına geçince aydınlığın ve karanlığın bağlamını göreceğiz. Bu bağlam bir nedendir. Varoluş bir nedenden ibarettir çünkü her şey bir sebeptir. Sebep bir dengedir her şeyin birbirinin silsilesi şeklinde oluşmasını sağlar. Varlık kendini yok etmez çünkü sebebi yokluktur. İnsan bir fikirdir çünkü evrenin sebebi fikirdir. Düşünce yani enformasyon bir şeyin neden var olduğunu açıklamaz çünkü varlığı kendi sebebidir. İnsanın da ötesindeki insan fikrinin varlığı kendi sebebidir. Var olmalı çünkü insan bilgisi var olmaktan başka şans yok, kendi sebebini kendi içinde taşır. Anlar kavrar ve karşılaştırır kendini parçalar ve kendindeki bilgiyi ortaya çıkarır, ortaya çıkan bilgiyi insanla paylaşır ve insan kendini anlamaya başlar. Kendini anlamak işte varoluş orada başlar. İnsan insandan kendinin sebebini anlayabilir. Ve kendi de bir yansımadır, evrendeki ve dünyadaki her şeyin bir yansıması. Çünkü insan düşünür hayal kurabilir, tüm gerçekliği içinde taşıyabilir, hayalin sınırları hayalin bile ötesini barındırır içinde çünkü o da kendi sebebini taşır. İnsan kendini bilebilen tek maddedir ki her maddeyi anlayabilir. Tanrı ise bunun ötesini ifade eder. İnsanın kendini anlaması tek başına bir şey ifade etmez çünkü insan insanı anlaması için kendinin de içini görmelidir. Aynada sadece bir yansımadır hakikat bunun da ötesindedir. Öteye geçmek ilerlemek değildir, geriye gitmek de değildir. Kavramların köküne inmektir. Bu kök de nedenlerdir. Bilginin kendisi bir şeyin nedenidir. Bu nedeni anlamak bilginin kendisini oluşturmaktır. İnsanın kendi sebebini anlaması ise insanı oluşturmaktır. Anlamın kendisi asıl hiçlik buradadır. Tanrı işte budur, anlamın özüdür. İfade edilmesi en güç, hiçbir sebebe

dayanmayan şeydir sebebin ta kendisidir. İşte tam burada benzer bir metafor bizi karşılamaktadır ki o da hayal gücüdür. Aynı kendi sınırlarını oluşturan sınırsızlıktır. Kendisinin sebebini bile yaratabilecek kadar sonsuz bir anlam barındırabilir içinde, yokluğu bile anlayabilecek bir güçtür bu, insanın asıl sebebidir. Varoluşla veya hiçlikle ilgilenmez sadece olgudur, akar geçer ve devam eder. Döngü gibidir sonu yoktur ve başını da kimse bilmez. Sebebi yoktur çünkü kendi sebebini var edebilir, başka hiçbir sebebe ihtiyaç duymaz. Hiçlik veya varlık onun için basit iki kavramdan ibarettir, uzay ve zaman sadece bir illüzyondur onun için. Belki hiç yok olmayacak belki şu anki seni var eden tek sebep bile o olabilir. İnsanın ötesindekidir kendisi, bazen tanrıdır bazen “insan”dır bazen de bir yabancı. İnsan kendi sebebini anlamaya çalışırken yalnızca kendisini değil, varoluşun anlam üretme mekanizmasını keşfeder.

Tanrı insan yanılgısı ben ile başlamaktadır, insan kendini kendi benliği ile kandırmaya başlayarak Tanrı’yı yok etmiştir ve kendine yeni bir tanrı yaratmıştır, benlik. Bunu kendi ve diğerlerinin zihine kopyalamış ve inanmıştır. Bazen inanç o kadar güçlü bir olgudur ki bir şeyleri var etmeye yetecek kadar ileri gidebilir. İnsan ısrarla tanrıyı bir neden olmaktan çıkarıp bir kavramlar bütününe dahil etmeye çalışmıştır. Bunu da inanarak başarmıştır. Ama hakikati yenebilecek bir inanç olamaz çünkü her şeyin sebebidir hakikat ve onu yok etmek her şeyin yok olması demektir. Bu sebeple insan bir illüzyonun içine hapsolmuş ve arayışa başlamıştır. Mitolojiler, dinler ve inançlar bunların çelişkilerinden meydana gelen düşüncelerdir ve içlerinden her zaman bir hakikati yaşatmaktadırlar. İnsan ne kadar bundan kaçsa da içindeki o eğilimli aşk bunu engellemektedir, belki yolun sonunda belki başında onu hakikatle tanıştıracaktır. Çünkü varoluş illüzyonu hakikatle son bulur. İnsan düşünür var oluş da mı yalan, ki yalan da bir varoluştur. Çünkü her şeyin kalbinde bir hakikat ve aşk yatar. Bundan sapan insan zihni düşünüyorum demiştir ve kendini var etmiştir ama hangi varlık kendini yok etmek ister ki, hangi haikiat kendi özünü reddeder ki. İnsan kendi özünü redderek ben varım demiştir, insanı reddetmiştir ve insan olma, özgür olma hakkından vazgeçmiştir. Hakikat içinde özgürlüğü, hayal kurabilmeyi de saklar çünkü dediğimiz gibi birbirinin sebebi budur. İnsan büyük bir bütünün parçası olduğunu bazen unuttur ve parçası olduğu bütüne ihanet ederek kendini düşünür, o aynadaki görüntünün gerçekliğine o kadar inanır ki asıl kimliğini, varlığını göremez, işte asıl hiçlik bu körlüktedir. Bu körlük hiçliğin ta kendisidir, hakikatten bir o kadar uzak varoluşa bir o kadar zıt bir körlüktür, insanlığın yaşadığı dünya işte tam olarak budur. kendi benliği kendini bile yok sayar, gerekirse kendini kandırır ve bu illüzyona ortak koşar. İşte şirk de budur aslında, insanın yanılgısı kaybettiği savaş budur. insanlığın verdiği bu savaşta hiçbir zaman kazanan olmadı aslında çünkü kaybeden hep insanın ta kendisi oldu, insan sürekli olarak kendindeki bu insanı yok etti durdu. Hakikle verilen bu savaş, varoluş uğruna verilen bu çaba büyük bir

hiçliğı meydana getirdi çünkü kendi sebebini yarattı insan, yok oluşun kaçınılmaz döngüsü. İnsan ne zaman ki gerçekten hakikati, Tanrı'yı yok ederse kendi varlığından da vazgeçmiş olacaktır.

İnsanın hayatı uzun bir yol gibi görür ama uzun bir yol olan şey zamandır. Hayat bir olgudan başka bir şey değildir. Bazılarının çok kısa ve sade, bazılarının çok uzun ve karışık olabilir. Yol ise zamandan gelir. Zaman ise insanın varolmakta geçirdiğı bütünlüktür. Bu bütünlüğünü koruduğı her andır. Her zaman aynı akmaz bu kavram. Herkesin zamanı farklıdır, kimisi hapsolmuştur kimisine ise yetmeyecek kadar azdır, doyumsuzdur tüm zamana sahip olmayı dileyerek akar gider bu yolda. Tanrı için ise zaman yoktur çünkü zaman kavramı benliğin bir egosudur bu ego zamana bir değer biçer ve ona sahip olmak ister. Ne zaman bu kadar önemli hale geldi zaman, neden akan şey zaman oldu da değişim ve gerçeğin şekil değiştirdiğı asıl hakikat önemini yitirdi bu insanlar arasında? Sahip olmaya çalıştıkça insan, asıl kaybettiğı tek şeydir zaman, ellerinden kayıp giden tek hakikattir. Onu var ettiğın an onu kaybetmeye mahkum kalmıştır insan, bir nevi kendi kayboluşunun acısını sonsuza kadar yaşamaya mahkum etmiştir kendini, hiçliğin bile tadını alamaz tek hissettiğı yok oluştı. Zaman bir sınırdır insan için, benliğini başlatan şeydir zaman. “onu” var eden tarih, onun oluştuğı tarihtir. Onun için oldukça önemlidir, ama evren için bir hiçtir. Onun için sayılar ve mülkiyet kadar gerçek bir şeydir ama Tanrısallık için bomboş bir kavramdan fazlası değildir.